

„pietistisk Stræben efter Martyrkronen“, andre igen vejrede „Emancipationsnykker“. Imidlertid gik hun i 8 Uger stille omkring som en „Trøstens Engel“ blandt de syge, og mere end én hjalp hun frelst gennem Dødens Port. Diakonissetanken havde længe dæmret for hende. Hvorfor skulde den protestantiske Menighed ikke kunne frembringe, hvad Katolicismen forlængst havde frembragt, Søsterordenen til fattiges og syges Pleje? Hun træffer i 1823 sammen med den bekendte Præst, *Goszner*, der tidligere havde været Katolik og en Tid opholdt sig i Hamborg. Han forstaar hendes Tanker og opmuntrer hende til at tage fat.

Koleratiden har nu beriget hende med Erfaringer, og i 1832 stifter hun sammen med 12 andre Damer „*Foreningen til fattiges og syges Pleje*.“ Hun har bl. a. staaet i en meget livlig Brevveksling med den danske Enkedronning *Karoline Amalie*. Da *Fliedner* i 1833 opretter Diakonissestiftelsen i Kaiserswerth, opfordrer han hende gentagne Gange til at overtage Stillingen som Forstanderinde der, men hun siger nej dertil, da hun ikke kan forlade alt det Arbejde, hun imidlertid har faaet sat i Gang i sin Fødeby, Hamborg.

Kvindens Arbejde i Velgørenhedens Tjeneste, for Guds Riges Fremme og i det borgerlige Samfund hænger nøje sammen. De mange ubrugte Kvindekræfter tages i Brug, og for at disse kan komme til deres Ret, maa Kvinderne have Lov til at udvikle deres Person, til at uddanne sig og have Frihed til at bruge de Kræfter og Evner, som Gud har givet dem.

I 1844 vækker en ung, saksisk Kvinde, *Louise Otto*, megen Opsigt ved dels i Artikler dels i Romaner at hævde, at „Kvindens Deltagelse i Statens Interesser ikke alene er en Ret, men en Pligt.“ Hun udgav en kort Tid et Blad, men den med hende opblussende Kvindebevægelse druknede i Revolutionsaaet 1848, og hendes Blad gik ind. Louise Otto giftede sig og var snart optaget af sine Pligter som Hustru og Moder. Af og til skrev hun dog Artikler baade i sin Mands, *August Peters*, Blad og i andre Blade, ligesom hun, efter at hun havde lært de elendige Kaar at kende, hvorunder Kniplerskerne i Erzgebirge levede, at kende, slog stærkt til Lyd for Arbejderskernes Organisation.

Imidlertid voksede Tankerne sin stille Vækst. I 1865 stiftes i Berlin *Letteforeningen*, opkaldt efter Stifterne, Dr. Adolf Lette og Frue. Denne kræver Faguddannelse for Kvinder, der dermed bedre vil kunne staa sig i Kampen for Brødet. Samme Aar træder *Louise Otto-Peters* atter frem for Offentligheden, idet hun sammen med nogle andre Damer i Leipzig stifter „Den almindelige tyske Kvindeforening“ (*Algemeiner deutscher Frauenverein*). De fremfører som Foreningens grundlæggende Principper: „Vi forlanger, at Arbejdsmarkedet ogsaa aabnes for os og vore Søstre“ og „Kvindens Samarbejde med Manden i det offentlige Liv vil bidrage til at højne Menneskeslægtsens sædelige Værd.“

Foreningen stiftedes paa Aarsdagen for Slaget ved Leipzig. Spottende kaldte Pressen det „Kvindeslaget ved Leipzig“. Man besluttede, at kun Kvinder kunde være egentlige Medlemmer. Mænd kunde kun optages som Æresmedlem-